

**Стандартизована програма
підготовки суддів апеляційних адміністративних судів
в апеляційних округах**

2 академічні години	<p><i>Інтерактивна лекція з використанням презентації Power Point</i> Принципи адміністративного судочинства як гарантія захисту прав людини та їх застосування суддями апеляційних адміністративних судів</p> <ul style="list-style-type: none"> • верховенство права; • змагальність сторін; • диспозитивність; • рівність усіх учасників адміністративного процесу перед законом і судом; • гласність і відкритість адміністративного процесу; • забезпечення апеляційного та касаційного оскаржень рішень; • застосування судами принципів адміністративного судочинства у світлі практики ЄСПЛ. <p><i>Дискусія</i></p>
2 академічні години	<p><i>Інтерактивна лекція з використанням презентації Power Point</i> Адміністративна юрисдикція. Проблеми розмежування</p> <ul style="list-style-type: none"> • питання підсудності адміністративних справ; • проблеми розмежування цивільної, адміністративної та господарської юрисдикції; • особливості зміни підсудності адміністративних справ у зв'язку з проведенням антитерористичної операції; • передача справи з одного суду до іншого; • правові позиції Верховного Суду з цього питання. <p><i>Дискусія</i></p>
2 академічні години	<p><i>Інтерактивна лекція з використанням презентації Power Point</i> Підстави для скасування (зміни) судового рішення в адміністративному судочинстві</p> <ul style="list-style-type: none"> • підстави для скасування рішення із залишенням адміністративного позову без розгляду; • підстави для скасування рішення із закриттям провадження в справі; • підстави для скасування рішення з направленням справи на новий розгляд <p><i>Дискусія</i></p>
2 академічні години	<p><i>Інтерактивна лекція з використанням презентації Power Point</i> Проблемні питання написання судового рішення. Рішення судів апеляційної інстанції</p> <p><i>Дискусія</i></p>
2 академічні години	<p><i>Інтерактивна лекція з використанням презентації Power Point</i> Строки в адміністративному судочинстві.</p> <ul style="list-style-type: none"> • поняття та порядок обчислення процесуальних строків; • строки, встановлені законом. Строки, встановлені судом; • строки для учасників справи; • строки для суду; • поновлення та продовження строків; • наслідки пропуску строку; • присічні строки; • практика Верховного Суду, ЄСПЛ з цього питання. <p><i>Дискусія</i></p>
4 академічні години	<p><i>Інтерактивна лекція з використанням презентації Power Point</i> Представництво в адміністративному судочинстві</p> <ul style="list-style-type: none"> • поняття представництва особи в суді. Процесуальні форми реалізації повноважень з представництва;

	<ul style="list-style-type: none"> • документи, що посвідчують повноваження адвоката на надання правової допомоги та наявність у представника статусу адвоката; • самопредставництво юридичних осіб в суді; • представництво суб'єктів владних повноважень без статусу юридичної особи та колегіальних суб'єктів владних повноважень; • особливості реалізації прокурором представницьких повноважень в адміністративному процесі. <p><i>Дискусія</i></p>
2 академічні години	<p><i>Інтерактивна лекція з використанням презентації Power Point</i></p> <p>Вирішення адміністративних спорів між суб'єктами владних повноважень</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначення понятійного апарату та нормативно-правового регулювання; • суб'єкт владних повноважень як сторона (позивач, відповідач) у адміністративних справах. Спеціальні суб'єкти звернення до суду; • особливості розгляду спорів: <ul style="list-style-type: none"> - між суб'єктами владних повноважень з приводу реалізації їхньої компетенції у сфері управління, у тому числі делегованих повноважень; - щодо укладання, виконання, припинення, скасування чи визнання нечинними адміністративних договорів; - за участю органів Пенсійного Фонду України та Фонду соціального страхування; - інші спори; • практика Верховного Суду у спорах між суб'єктами владних повноважень. <p><i>Дискусія</i></p>
2 академічні години	<p><i>Інтерактивна лекція з використанням презентації Power Point</i></p> <p>Особливості розгляду адміністративних спорів, пов'язаних із застосуванням податкового законодавства</p> <ul style="list-style-type: none"> • підстави для формування податкового кредиту з податку на додану вартість; • умови, за яких платник податків має право на повернення з бюджету (відшкодування) податку на додану вартість; • оскарження рішень, дій та бездіяльності контролюючих органів. Належність та допустимість доказів правомірності оскаржуваного рішення контролюючого органу; • арешт майна платника податків та арешт коштів на банківському рахунку; • припинення адміністративного арешту майна платника податків; • стягнення коштів за податковим боргом; • акт перевірки як носій доказової інформації про виявлення порушень вимог податкового законодавства; • вирішення спорів, пов'язаних з реєстрацією податкових накладних в Єдиному реєстрі податкових накладних; • транспортний податок. Актуальна судова практика. <p><i>Дискусія</i></p>
2 академічні години	<p><i>Інтерактивна лекція з використанням презентації Power Point</i></p> <p>Особливості розгляду спорів стосовно проходження публічної служби.</p> <ul style="list-style-type: none"> • прийняття на публічну службу; • проходження служби; • звільнення з публічної служби; • строки звернення до суду з позовами даної категорії; • спори публічних службовців пов'язані з ліквідацією публічних органів; • судова практика та правові позиції Верховного Суду; • практика ЄСПЛ у справах, які стосуються спорів державних службовців. <p><i>Дискусія</i></p>

4 академічні години	<p><i>Інтерактивна лекція</i></p> <p>Докази і доказування в адміністративному судочинстві</p> <ul style="list-style-type: none"> • поняття та види доказів, принципи та предмет доказування в адміністративному судочинстві; • суб'єкти доказування, порядок збирання та надання доказів; учасниками адміністративного процесу та витребування доказів судом; • дослідження, оцінка та закріплення доказів у судових рішеннях; • практика ЄСПЛ щодо обґрунтування судового рішення. <p><i>Дискусія</i></p>
4 академічні години	<p><i>Інтерактивна лекція з використанням презентації Power Point</i></p> <p>Участь прокурора в адміністративному судочинстві</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначення правосуб'єктності прокуратури при зверненні до адміністративного суду; • порядок та обсяг доведення права на звернення до адміністративного суду; • обсяг процесуальних повноважень прокурора в адміністративній справі; • представництво прокурором інтересів держави в суді як особливий вид представництва за законом; • застосування статей 6, 14 та 17 Європейської конвенції з прав людини. <p><i>Дискусія</i></p>
2 академічні години	<p><i>Інтерактивна лекція</i></p> <p>Судовий збір, розподіл судових витрат</p> <ul style="list-style-type: none"> • основні положення Закону України "Про судовий збір". Правила визначення судами розміру судового збору; • види судових витрат та їх розподіл; • звільнення від сплати судового збору. Повернення судового збору. Проблемні питання. <p><i>Дискусія</i></p>
2 академічні години	<p><i>Інтерактивна лекція з використанням презентації Power Point</i></p> <p>Розгляд справ з охорони довкілля та захисту прав людини</p> <ul style="list-style-type: none"> • концепція сталого розвитку; • історія та значення Орхуської конвенції; • міжнародне законодавство; • національне законодавство; • рішення Конституційного суду України; • рішення ЄСПЛ; • охорона довкілля в судовій практиці; • охорона довкілля в судовій практиці інших країн. <p><i>Дискусія</i></p>
2 академічні години	<p><i>Інтерактивна лекція з використанням презентації Power Point</i></p> <p>Окремі аспекти застосування у судовій практиці адміністративних судів норм Митного кодексу України</p> <ul style="list-style-type: none"> • правові висновки Верховного Суду у справах, пов'язаних із застосуванням митного законодавства. <p><i>Дискусія</i></p>
2 академічні години	<p><i>Інтерактивна лекція з використанням презентації Power Point</i></p> <p>Заходи процесуального примусу в адміністративному судочинстві.</p> <ul style="list-style-type: none"> • поняття та види заходів процесуального примусу. Мета, підстави та порядок застосування. <p><i>Дискусія</i></p>
4 академічні години	<p><i>Інтерактивна лекція з використанням презентації PowerPoint</i></p> <p>Актуальні питання застосування антикорупційного законодавства. Відповідальність суддів за вчинення корупційного правопорушення</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • аналіз законодавства (міжнародні зобов'язання щодо запобігання корупції, чинне національне антикорупційне законодавство); • тлумачення норм антикорупційного законодавства. • механізми запобігання корупційним правопорушенням та правопорушенням, пов'язаним з корупцією. Фінансова прозорість. Моніторинг способу життя; • декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за рік; • запобігання та врегулювання конфлікту інтересів; • відповідальність за корупційні правопорушення (дисциплінарна, цивільно-правова, адміністративна та кримінальна); • особливості та проблемні питання розгляду господарськими судами справ за участю Національного антикорупційного бюро. <p><i>Дискусія</i></p>
2 академічні години	<p><i>Інтерактивна лекція з використанням презентації Power Point</i> Психологічні аспекти профілактики професійного вигорання суддів <i>Дискусія</i></p>
2 академічні години	<p><i>Інтерактивна лекція з використанням презентації Power Point</i> Українське ділове мовлення. Мистецтво правового письма</p> <ul style="list-style-type: none"> • типові лінгвістичні помилки при складанні процесуальних документів. <p><i>Дискусія</i></p>

Тренінги:

8 академічних годин	<p><i>Тренінг: "Застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини в адміністративному судочинстві. Рішення ЄСПЛ проти України".</i> <i>(За окремою програмою).</i></p>
8 академічних годин	<p><i>Тренінг: "Право на повагу до приватного і сімейного життя: застосування статті 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод".</i> <i>(За окремою програмою).</i></p>
8 академічних годин	<p><i>Тренінг: "Захист права власності в світлі статті 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики ЄСПЛ".</i> <i>(За окремою програмою.)</i></p>
8 академічних годин	<p><i>Тренінг: "Особливості розгляду пенсійних та інших соціальних спорів".</i> <i>(За окремою програмою).</i></p>
6 академічних годин	<p><i>Тренінг: "Забезпечення прав внутрішньо переміщених осіб та населення, постраждалого від конфлікту".</i> <i>(За окремою програмою).</i></p>
8 академічних годин	<p><i>Тренінг: "Розгляд земельних спорів у адміністративних судах".</i> <i>(За окремою програмою).</i></p>
6 академічних годин	<p><i>Тренінг: "Суддівська етика. Доброчесність".</i> <i>(За окремою програмою).</i></p>
8 академічних годин	<p><i>Тренінг: "Докази і доказування в адміністративному судочинстві".</i> <i>(За окремою програмою).</i></p>
8 академічних годин	<p><i>Тренінг: "Особливості застосування виборчого законодавства".</i> <i>(За окремою програмою).</i></p>
8 академічних годин	<p><i>Тренінг: "Комунікації в судовій діяльності".</i> <i>(За окремою програмою).</i></p>

8 академічних годин	<i>Тренінг: "Проблеми ефективного судового захисту в адміністративному судочинстві". (За окремою програмою)</i>
8 академічних годин	<i>Тренінг: «Особливості провадження у справах щодо охорони довкілля» (За окремою програмою)</i>
8 академічних годин	<i>Тренінг: "Мова судово-процесуальної сфери". (За окремою програмою)</i>
4 академічних години	<i>Вебінар: "Доступ до публічної інформації у світлі Конвенції Ради Європи про доступ до офіційних документів". (За окремою програмою)</i>

Тренінги, семінар-практикуми з психологічної підготовки:

8 академічних годин	<i>Тренінг: "Професійна психологічна адаптація до суддівської діяльності". (За окремою програмою).</i>
8 академічних годин	<i>Тренінг: "Соціономічна компетентність судді". (За окремою програмою).</i>
4 академічних години	<i>Семінар-практикум: "Психологічні особливості ефективного спілкування та вирішення конфліктів у професійній діяльності суддів". (За окремою програмою).</i>
2 академічних години	<i>Семінар-практикум: "Основи саморегуляції та її роль в адаптації до діяльності суддів". (За окремою програмою).</i>